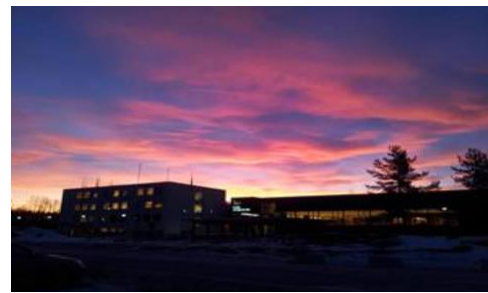

Dialogseminar

Steinkjer – Levanger – Verdal - Inderøy - Mære

Innspill fra dialogkonferansen Innherred 05.04.19

Tilbakemelding etter gruppearbeidet ifm tema Kompetansestrategi
Trøndelag

PROBLEMSTILLINGER

1. Hvorfor er en offensiv kompetansepolitikk viktig
  - > for Trøndelag?
  - > for Innherred?
  - > for den enkelte?
2. Hvordan skal vi få til en god samhandling og omforente mål på Innherred?
3. Hvordan kan vi få et godt kunnskapsgrunnlag – kjenne fortrinn og utfordringer i Trøndelag og på Innherred?
4. Hvordan sikre god samhandling med bransjer og næringer?
5. Hvordan mobilisere frivilligheten?
6. Åpen post

Gruppe 1:

Oppgave 1:

- Politisk nivå må kjenne behovet. Hvordan skal man kunne kommunisere det?
- Følge med i tiden, hva skje ute
- Tenke globalt
- Attraktivt fylke for ungdommene som trekker til oss også personer som kommer utenfra.
- Vi må ha kompetansestrategien for å kunne se hva som skjer i landet og i regionene.
- Må ute i næringen for å se hva behovet er.
- Trøndelag i sin helhet og Innherred henger veldig sammen.
- God informasjon til den enkelte.

Oppgave 2:

- Utdanningsmesse for ungdomsskolene, videregående og næringslivet.
- Bedriftene må være positive til å ta imot ungdommene.
- Ha et årshjul som sier når skole og næringsliv har mulighet til å kunne utplassere og motta ungdommene.
- Bedre samhandling mellom skolene slik at ikke elevene kommer ut samtidig.

- Mange små og mellomstore bedrifter i Trøndelag som også må bli hørt/kontakt med.
- Må samarbeide på tvers på bedriftene, selv om man er konkurrenter.

Oppgave 3:

- Kunnskapsgrunnlag, må vite hva som kommer i fremtiden. Må få det felles.
- Fagnettverk som kjenner til hva som rører på seg i næringslivet. Dette på tvers av skole og næringsliv.
- Må få frem hvilke rekrutteringer som trengs fremover.

Oppgave 4:

- Noen må ivareta at alle blir hørt i diverse fora. Dette gjelder både små, mellomstore og store bedrifter.

Gruppe 2

1. Runde rundt bordet, presentasjon.
2. Hva skjer med tilbudene i Nord Trøndelag, spissing av yrkesfag, må elevene i framtida flytte mere på seg?

Vil ungdommene da prioritere 2.valg?

1. Trøndelag må være offensiv – Trøndelag konkurrerer med andre deler av landet og globalt, utvikling krever kompetanse, viktig for arbeidsplasser, bolyst og trivsel
2. Innherred – kartlegge behovene i region Innherred, næringsutvikling, arbeidsplasser og bolyst er også viktig her
3. Utviklingspotensiale, samarbeid og kompetansedeling mellom skolene, viktig for vekst i framtida, kompetanse, samarbeid med næringsparker, tett samarbeid med bransjene

Gruppe 3

Hvorfor skal vi ha en offensiv kompetansestrategi på Innherred?

- Være i forkant og tilpasse seg behovene til arbeidslivet.
- Tilføre arbeidslivet kompetanse som gjør det mulig å utvikle seg. Utvikling / innovasjon / konkurransedyktig næringsliv.
- Både offentlig og privat sektor kan være mer fremtidsrettet gjennom et slikt samarbeid. Kontakt med FoU-miljø, og å legge til rette for forsøk både i skole og i praksis, er også avgjørende.
- Gruppen spiller inn at en felles kompetansopolitikk må bidra til å løfte feltet fra å være først og fremst lokalt (eller i denne sammenheng kalt regionalt) – bort fra skolekamp til å være mer et felles prosjekt hvor hele Trøndelag drar i samme retning mot felles mål.

- Regional skolepolitikk - mer mobilt - lærere som bistår hverandre på tvers i større fagmiljø. For å møte framtidens kompetansebehov trengs det sterke fagmiljø og mer mobilitet både blant elever og lærere. Hvilke muligheter gir digitale løsninger?

Hvordan få en god samhandling om omforente mål på Innherred:

Gruppen har tro på at et kompetanseforum kan være et godt svar. MEN: Her må det tenkes nøye gjennom hvem som deltar og hvilket mandat forumet har. Skal det være rådgivende, førende – overfor hvem? Det må ikke bli et «supperåd» som diskuterer uten å koble diskusjonene til handling.

Deltakerne i gruppa spør om hva som er tenkt å være *merverdien* av at skoler, næringer og sektorer møtes på tvers innen en avgrenset geografisk region (som Innherred). Mange sektorer har egne forum allerede - så hvordan skal man unngå at dette bare blir et ekstra forum som tar tid og som ikke tilfører egenverdi?

Eks: Landbrukssektoren er gode på samarbeidet. Trøndersk landbruk / Tenkeloft trøndersk landbruk (et forum) eksisterer allerede, og der diskuterer de allerede kompetansebehov.

Gruppemedlemmer spør om det har vært vurdert å satse sterkere på sektorvise kompetansefora. Ett av svarene kan være at man mellom tilsynelatende helt ulike sektorer har mye å lære av hverandre både med tanke på kompetanse (konkret) og mtp arbeidsformer for kompetanseutvikling og kompetansevidning.

Gruppe 4

1. Hvorfor er en offensiv kompetanse politikk viktig
  - a. For Trøndelag

Beholde ungdommer med kompetanse

Svare på næringslivets behov

Gi mulighet til ønsket kompetanse

Utdanning etter næringslivets behov

Perspektiv på utvikling i bransjene ved inngangen i utdanningen

Utvikle kompetanse for miljø utvikling

- b. For Innherred

Gi kunnskap for valg av utdanning

- c. For den enkelte

Utvikle en tverrfaglig kompetanse

Bygg kompetanse i egen bedrift – region tilhørighet

Stimulerings punkt

2. Hvordan skal vi få en til en god samhandling og omforente mål på Innherred

Møtepunkt på tvers av interesser – kompetanseforum med sine tilknyttet

3. Hvordan kan vi få et godt kunnskaps grunnlag – kjenne fortrinn og utfordringer i Trøndelag og på Innherred

4. Hvordan sikre god samhandling med bransjer og næringer?

5. Hvordan mobilisere frivillighet?

Deling av kunnskap vil være en viktig faktor på ulike nivå

Seniorer – leksehjelp

6. Åpen post?

Ekstra innspill

Jeg deltok på gruppe 4 og noen andre skrev referat.

I løpet av lunsjen har jeg tenkt videre, så jeg sender det avgårde.

- 1) Hvordan kan vi ta de streikende ungdommene på alvor?

Den runden dere tar med oss nå, bør også gjøres med ungdommene. Det kan være tema i elevrådene, ungdomsrådene og/eller ungdomskonferansen. Hvordan får vi på plass grønne arbeidsplasser i framtida? Og hvor legger vi tilrette for at befolkningen skal ta grønne valg.

- 2) bolyst

Jeg deltar som HTV for Creo her, det betyr at de estetiske faga står fremst i bevisstheten. Hvordan gjør vi det attraktivt for ungdommen å studere/bosette seg i Trøndelag, og for vår del nå, på Innherred? Hvordan er kulturlivet? Hvor mye av det som foregår er frivillig kulturliv? Hvilke arbeidsforhold har profesjonelle kulturutøvere? Hvordan kan Trøndelag være på banen for å gjøre det attraktivt for kunstnere å bosette seg i distriktene? Dette er med på å skape bolyst for resten av befolkningen.

3) Grønt etablererfond for ungdom

Hvordan kan vi gi ungdom handlingsrom til å utvikle grønne næringer og løsninger. På fylkestinget blir dette foreslått nå, og administrasjonen må gjerne ta tak i ideen.

Gruppe 5

p.t. (11.04) ikke oversendt noe info.

Gruppe 6

Lytte til næringslivet men ikke være blind for konjunktursvingninger som vi ikke har oversikt over. Derfor ikke noen motsetning mellom å lytte til individets behov kontra næringslivets behov.

Hvordan jobbe med ungdomsmiljøene for å motivere til å mobilitet i både utdanning og arbeid? Mye handler om økonomi - gratis offentlig transport for ungdom?

Utfører de videregående skolene samfunnsoppdraget hvis det er konkurranse mellom skolene? Felles forståelse mellom skolene på Innherred en forutsetning for at

Samarbeid næringsliv - skole viktig for rekruttering til yrker med mangel på arbeidskraft. Eks: Garanti for lærlingplass

Innspill: Opprette forum for mellomledere på skoler i tilgrensende inntaksområder.

Gruppe 7

1. Hvorfor offensiv kompetansepolitikk i Trøndelag, Innherred, den enkelte
  - a. Kompetanse
    - i. Dekke behovet i regionen nå og fremover
    - ii. Nyskapning - innovasjon
    - iii. Næringsliv
  - b. Sysselsetting
    - i. Færre uten jobb
  - b. Bolyst
  - c. Informasjon/opplysning ut til foresatte
2. Hvordan skal vi få til en god samhandling og omforente mål på Innherred?
  - a. Samspill mellom næringslov, skole og høyskole/universitet.
  - b. Tilbudsstruktur som er tilpasset behovet i regionen.
  - c. Tettere samarbeid med vgs/universitet, eksempel Y-veien og TAF-løp

- d. Mer fleksibilitet i videregående skole med tanke på kombinerte løp (fellesfag/programfag)
- 2. Felles svar på spørsmål 3 og 4.
- 3. Lokale/regionale felles møtearenaer for grunnskole, vgs, næringsliv, høyskole/universitet. Bransjeforeninger kan brukes mer.
- 4. Hvordan mobilisere frivilligheten?
  - a. Ikke diskutert
- 2. Åpen post

Kategorisering av spørsmål tilknyttet den delen av programmet som omhandlet ny yrkesfaglig struktur 2020

Spørsmål 1:

Næringslivets behov – skoletilbud : Hvis alt hadde vært mulig – hvordan tilby skoletilbud i Trøndelag i lys av næringens behov (i nåtid og framtid)?

Fra gruppearbeidet:

Sterke / større fagmiljø fagmiljø

- Lærere spesialutdanna og underviser på flere skoler
- VG1 på nærscole - utvikle mobilitet slik at elever velger VG2 på andre skoler.
- Ikke stort nok elevgrunnlag til å ha spesialisering på hver tue.
- Kompetanse finnes innenfor regionen. Økte krav til mobilitet innenfor større geografisk område enn inntaksområdet til én videregående skole.
- Bygge sterke kompetansemiljø gjennom samarbeid og utveksling i regionen.
- Bygge opp sterke fagmiljø gjennom god kompetanse både i skole og næringsliv.
- Etablere tydelige regioner med sterke fagmiljøer / kompetansesenter.

Næringslivets behov

- Tilbudsstrukturen i regionene må gjenspeile særpreg innen arbeids- og næringsliv (eks. grønn næring på Innherred.
- Utdanningstilbud ved hver skole etter næringslivets behov
- Næringsens behov er ikke en statisk størrelse, konsekvensen blir derfor uforutsigbarhet for elever og ansatte

Samarbeid skole-næringsliv

- Opplæring i tett samarbeid med næringslivet.
- Samarbeid mellom skole og næringsliv
- Utdanningstilbud ved hver skole etter næringslivets behov
- Veksling av undervisning i skole og næringsliv. God samhandling skole og næringsliv.
- Større fleksibilitet i opplæringen både for elever og lærere
- Fleksibilitet hvor undervisningen kan skje.
- Fleksibel kompetanseutvikling og et næringsliv som deltar i utviklingen

Oppdaterte utstyr og bygg.

- Mindre rigid på bruk av bygg.
- Fagutdanna som skal samarbeide på tvers av fag må ha mer samrøre også i undervisningen. Da kan man også bruke lokalene mer effektivt.

Fagsammensetning

- Fleksibilitet i fagsammensetningene utover forskjellige fag innen programområdene

- Attraktive valgbare programfag på vg1 studiespesialisering, slik at ungdommene ikke oppfatter det som fortsettelse fra ungdomsskolen. Nå velger de først på vg2, som eneste studieretning.
- Næringslivet, skolene og studiestedene må møte ungdommenes utålmodighet på klimasatsing.

Bredde

- Breie like gode tilbud på alle skoler
- Bredde i fagtilbud på alle skoler med gode fagmiljø.
- Alle regioner må ha et bredt fagtilbud, dvs.alle utdanningsprogram.

En uhøytidelig rangering fra hver gruppe av de tre viktigste områdene:

- Fleksibel kompetanseutvikling og et næringsliv som deltar i utviklingen
- Alle regioner må ha et bredt fagtilbud, dvs. alle utdanningsprogram.
- Kompetanse finnes innenfor regionen. Økte krav til mobilitet innenfor større geografisk område enn inntaksområdet til én videregående skole.

Spørsmål 2

Hvordan kan et samarbeid mellom skole og næringsliv styrkes?

- Samarbeid mellom skole og næringsliv
- YFF (avhengig av faglærer sitt nettverk)
- Opplæringskontor
- Økt fokus på kandidater som "ikke er formidlingsbar" og samarbeidsmøter
- Næringsforeninger.
- Partnerskapsavtaler
- YF har svært mange treffpunkt - kanskje heller jobbe med kvalitet?
- YF gjør en svært god jobb allerede – mest å på på ST?

Spørsmål 3

Hvilke faktorer er sentrale for at skolen skal best mulig kunne tilpasses elevnedgang, endrede søkemønstre for elevene og arbeidslivets variasjon i kompetansebehov?

“Klipp -og lim” fra svarene i gruppearbeidet:

- En attraktiv skole for elever, ansatte og næringsliv
- Tverrfaglig opplæring/samarbeid både internt og ut mot eksterne
- Økt grad av spesialisering mellom de videregående skolene i de ulike regionene.
  - Prioritere fagmiljø (særlig på VG2) framfor desentralisert tilbud.
  - Nærskoleprinsippet dekker et større område

- TRFK må bestemme hvor enkelte smale tilbud skal lokaliseres og også i forhold til finansiering av smale tilbud
- Samarbeid mellom skoler ut i fra søkertilgangen. Felles møter.
- Opprette spisskompetanse register der vi kan hente spisset komp som vi ikke har på egen skole
- Fleksibilitet i ansattes tjenestested <--> tilbudslokalisering
  - Gode hospiteringsordninger
- Økt mobilitet blant elever og lærere.
- Skoletilbud og infrastruktur må sees i sammenheng. "Der folk bor"
- Utnytte samarbeid med bedriftene også på studieforberedende.
- Uforutsigbarhet i en politisk styrt organisasjon
- Fleksible skolebygg og enkle byggeprosesser
- Videreutvikle nettskoletilbudene
- Økt samarbeid med bedrift ved små tilbud/ få søkere
- Større satsing på estetiske fag i grunnskolen, da lærer ungdommene innovasjon, fleksibilitet og omstilling.

Dialogkonferanse

050419 - Innherred

ANDLEH APR 04, 2019 07:08PM

PRIORITET 1

Sterke / større fagmiljø

For eksempel dele Trøndelag i tre - Nord, Midt og Sør og ved hver av disse regionene ha (til sammen) sterke fagmiljøer / kompetansesenter. Lærere spesialutdanna og underviser på flere skoler.

Næringens behov er ikke en statisk størrelse, konsekvensen blir derfor uforutsigbarhet for elever og ansatte

Breie like gode tilbud på alle skoler

Bygge sterke og oppdaterte fagmiljø (færre skoler?)

Veksling av undervisning i skole og næringsliv. God samhandling skole og næringsliv.

Større fleksibilitet i opplæringen både for elever og lærere

Næringslivet, skolene og studiestedene må møte ungdommenes utålmodighet på klimasatsing.

Alle regioner må ha et bredt fagtilbud, dvs. alle utdanningsprogram.

Utdanningstilbud ved hver skole etter næringslivets behov

PRIORITET 2

Mindre rigid på bruk av bygg.

Fagutdanna som skal samarbeide på tvers av fag må ha mer samrøre også i undervisningen. Da kan man også bruke lokalene mer effektivt.

Fleksibel kompetanseutvikling og et næringsliv som deltar i utviklingen

Bredde i fagtilbud på alle skoler med gode fagmiljø.

VG1 på nærskole - utvikle mobilitet slik at elever velger VG2 på andre skoler.

Bygge opp sterke fagmiljø gjennom god kompetanse både i skole og næringsliv.

Sterke fagmiljø

Fleksibilitet i fagsammensetningene utover forskjellige fag innen programområdene

Attraktive valgbare programfag på vg1 studiespesialisering, slik at ungdommene ikke oppfatter det som fortsettelse fra ungdomsskolen. Nå velger de først på vg2, som eneste studieretning.

Tilbudsstrukturen i regionene må gjenspeile særpreg innen arbeids- og næringsliv (eks. grønn næring på Innherred)

PRIORITET 3

Mer spesialiserte skoler

Ikke stort nok elevgrunnlag til å ha spesialisering på hver tue. Står i kontrast til nærscole...

Regiontenking

Kompetanse finnes innenfor regionen,. Økte krav til mobilitet innenfor større geografisk område enn inntaksområdet til én videregående skole.

Fleksibilitet hvor undervisningen kan skje.

Oppdaterte utstyr og bygg.

Bygge sterke kompetansemiljø gjennom samarbeid og utveksling i regionen.

Opplæring i tett samarbeid med næringslivet.

Oppgave 2

YFF (avhengig av faglærer sitt nettverk)
Opplæringskontor
Kandidater som "ikke er formidlingsbar"
Samarbeidsmøter

Samarbeid mellom skole og næringsliv

YF gjør en svært god jobb allerede - mest å på på ST?

Næringsforeninger.

Partnerskapsavtaler

YF har svært mange treffpunkt - kanskje heller jobbe med kvalitet?

Oppgave 3

*****

Dialogkonferansen

050419

ANDLEH APR 05, 2019 08:10AM

Sentrale faktorer for å tilpasse seg virkeligheten

Sterke/større fagmiljø kan tiltrekke seg både elever, lærere og samarbeidspartnere (næringsliv med mer).

Er et sterkt fagmiljø avhengig av å være geografisk samlokalisert? Eller er det organisatoriske tilstrekkelig? Sektoravhengig?

Mer "realisme" i opplæringen ved at man samarbeider tettere på tvers av fag - sammen med de man skal samarbeide med når man kommer ut i jobb. I en slik opplæringssituasjon kan man også legge inn mer om HMS, risikovurdering mm.

Konsekvenser: Må bryte med nærskoleprinsippet? Eller si at nærskolen er "regionskolen". Elever innen visse sektorer må lære seg å være mobile. Lærere må være mer mobile.

Dilemma: Hvis to "skolekretser" har samme tilbud og kan si de har samme fortrinn / styrke regionalt, hvor skal da kompetansemiljøet ligge?

Hvordan henger dette sammen med øvrige tilbud (bolig, infrastruktur)? Hvordan kan også kollektivtrafikken legge til rette for å bygge disse miljøene.

Utnytte opplæring i bedrift mer effektivt.

Faktorer for en tilpasningsdyktig skolestruktur

- Ta inn over oss at vi eksisterer i en politisk organisasjon, og at dette innebærer uforutsigbarhet
- Finne andre måter å ivareta arbeidstakernes rettigheter enn å tviholde på tilbud som ikke er liv laga på skolen eller i regionen
- Fleksible skolebygg og enklere prosesser for endringer
- Hospitering for ansatte i næringsliv eller ved annen skole -->

større fleksibilitet og mindre motstand mot endring

Samarbeid, fleksibilitet og mobilitet er viktige stikkord.

Økt grad av spesialisering mellom de videregående skolene i de ulike regionene.

Økt grad av mobilitet både hos elever og lærere.

Konsekvensen vil bli at flere elever må reise for å gå på videregående skole, og at en økt andel må på hybel.

Bedre "styring" av tilbudene. Hvem tilbyr hva?

Prioritere fagmiljø (særlig på VG2) framfor desentralisert tilbud. Vi kan ikke vedta mobilitet blant dagens ungdom, men vi må arbeide for at de velger VG2- tilbud uavhengig av skole. TRFK må ta større ansvar for finansiering av smale tilbud.

Tettere samarbeid med næringslivet, også på studieforberedende linjer.

Fleksibel bygningsmasse

Samarbeid mellom skoler ut fra endringer i søkemønster til elevene.

Mer opplæring i bedrift på smale tilbud.

Videreutvikle nettskoletilbudene.

TRFK må bestemme hvor enkelte smale tilbud skal lokaliseres.

Større satsing på estetiske fag i grunnskolen, da lærer ungdommene innovasjon, fleksibilitet og omstilling.

Dra vekslinger på kompetanse mellom skoler og likedan mot næringsliv.

Bør dette være tema på en felles planleggingsdag?
Innherredsmøte?

Utnytte spisskompetanse på skolene ut mot flere skoler .
Bruk næringslivet inn i skolen på spisset kompetan

Tett samarbeid med bedriftene . Be de inn i skolen for å utveksle komp og hvordan dette skal føre oss til gode fagarbeidere

Regionale og ansvarlige politikere.
Kultur og mobilitet.
Infrastruktur.

Et økt samarbeid med næringslivet, ved den praktisk opplæring i bedrift.

Opprette spisskompetanse register der vi kan hente spisset komp som vi ikke har på egen skole

En veksling ved opplæring i skole – bedrift gir flere skoler mulighet til å tilby flere utdanninger.

*****